

Společnost
pro vědy a umění

Zprávy

Spoločnosť
pre vedy a umenia

SVU

Ročník 16. číslo 3
březen 1974

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. 381 Park Ave. South, New York, N. Y. 10016

Redakční rada: Vratislav Bušek; V. E. Andic, Hanuš Lexa, Jiří Skvor, Rudolf Sturm

NEDOŽITÁ OSMDESÁTKA ZDENKA NĚMEČKA

Před osmdesáti lety se narodil v Josefově Zdeněk Němeček, čestný člen SVU, spisovatel, dramatik, světoběžník a mistrný analytik lidské duše. Jeho život překlenul dvě světové války. V první byl zajatcem bolševiků v Rusku, v druhé - odbojářem a politickým vězněm. Diplomatická služba mezi válkami ho zavedla do Německa, Francie, Spojených států a Španělska. Komunistický převrat v roce 1948 jej zastihl v úloze vyslance v Dánsku. Po rezignaci odjel nejdříve do Kanady, kde ve věku 55 let začínal novou životní epochu v neradostné úloze pojišťovacího agenta. Od roku 1950 až do svého náhlého skonu v roce 1957 (při návštěvě v Mnichově) pracoval jako redaktor Svobodné Evropy v New Yorku. Jevišťe jeho literárního díla bylo skutečným "Vějířem z poledníků", s jedním společným jmenovatelem - láskou k člověku v celé jeho nahotě a hršnosti. Bystrý psychoanalytik Němeček byl též milosrdným zpovědníkem. Němečkův široký okruh přátel, obsahující i dětské ctitele, byl fascinován jeho neobyčejným vypravěčským uměním. Byl znám jak svým sarkastickým vtipem, tak hlubokou životní filozofií. Jeho stálý intenzivní styk s lidmi vyústoval v

mistrných naturalistických lidských portrétech. Jeho často nostalgická láska k domovu byla úzce spjata s obdivem k T.G.M., jehož odkazu se nikdy nezpronevěřil.

Z Němečkových válečných zkušeností v Rusku vznikly "Legionářské povídky". Jeho západoindické zážitky najdeme v "Ostrovech smaragdového růžence". Němečkův hluboce lidský zájem o osudy vystěhovalců mistrně ukazují romány "New York zamřeno", "Na západ od Panonie", jakož i jeho poslední větší dílo "Tvrdá země", odehrávající se v Kanadě. "Dábel mluví španělsky", popisující dramaticky vlastní zkušenost ze španělské občanské války, je považován za Němečkovu nejslavnější práci.

Vyjmenované knížky zdaleka nevyčerpávají bohatou Němečkovu tvorbu. Pouze naznačují šířku jeho zájmů a snad povzbudí čtenáře těchto rádků vrátit se k jeho dílu a ověřit si, že Němečkův literární odkaz zajistí uje mu místo mezi předními českými spisovатели. V dubnových Proměnách věnujeme Němečkovi podrobnější pozornost.

Jaroslav Bouček

ŽURNALISTICKÁ SEKCE SVU

Archiv čs. zahraniční žurnalistiky v Chicagu: Zásluhou dr. Zdeňka Hrubana a jiných bylo v knihovně Chicagské univerzity založeno čs. oddělení, ze kterého se nyní buduje rozsáhlá sbírka pro studium československé historie, politiky, kultury a národního hospodářství. Samostatnou částí této sbírky je písemný a jiný materiál, týkající se historie a činnosti Čechů a Slováků v zahraničí. V tomto materiálu byl položen základ archivu české a slovenské žurnalistiky v zahraničí od jejího začátku před více než 110 lety až po dnešek. Záštitu nad tímto archivem převzala žurnalistická sekce SVU, jejíž předseda věnoval celý svůj 25-letý archiv českých a slovenských časopisů v zahraničí asi od r. 1945. Tento archiv není ovšem úplný a bude jej třeba také doplňovat časopisy, jež stále vycházejí. Obrácíme se proto mimo jiné na čtenáře t.l., aby, pokud mají některé starší české a slovenské časopisy, které vycházely v zahraničí, zejména celé ročníky, aby je poslali chicagské universitě. Zároveň prosíme vydavatele všech našich běžných časopisů, aby Chicagské universitě posílali koncem každého roku úplné ročníky. Veškerý materiál lze poslat na tuto adresu: Dr. V. Laška, The Joseph Regenstein Library, The University of Chicago, 1100 East 57th Street, Chicago, Ill., 60637, USA. Universita právě vydala seznam všech časopisů, které má uloženy, pod názvem: "Periodicals In

The Archives of the Czechs and Slovaks Abroad Deposited in Special Collections of The University of Chicago Library as of January 1, 1974."

Svoboda tisku ve světě: Mezinárodní tiskový ústav v Curychu, který byl založen roku 1952, aby na světové základně sledoval porušování svobody tisku a práva vydávat noviny, vydal výroční zprávu za rok 1973. Uvádí v ní, že právo obyvatele tohoto světa na různorodé, úplné a vyvážené tiskové zpravodajství trpělo loni do určité míry chudokrevností. Zpráva uvádí podrobnosti svého pozorování z různých oblastí světa. Pokud jde o komunistickou východní Evropu, tvrdí, že tam není vidět známek toho, že by tam kontrola tisku mohla být zmírněna. V Československu, praví se ve zprávě, jsou ještě pět let po intervenci členských států Varšavského paktu někteří žurnalisté ve vězení, protože kdysi vyjádřili své názory v duchu Pražského jara. Ze všech komunistických států jen Čínská lidová republika projevuje určité náznaky ochoty ke změně.

Zásluhou Otakara Rambouska a Dr. Ladislava Grubera vyšla ve spolupráci s nakladatelstvím Publishers 68 v Torontu "Zpráva dokumentační komise K 321".

Ivan Sviták vydal v anglickém překladu Jarmily Veltruské studii "Voltaire the Humanist" (California State University, Chico, Ca., 1973).

Zprávy SVU (CSASA News) - Date of issue: March, 1974. Issued monthly except during July and August - Volume 16, No. 3 - Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. - Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016 - Tel.: (212) 686-4220 - Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues - 2nd class postage paid at New York N. Y.

SKUPINY A ČLENOVÉ

Místní skupina SVU ve Velké Británii. Pravidelná měsíční schůzka se konala 23. února. Přednášela p. Věra Stárková na téma 'Základy filosofie a stručný nástin jejich dějin.' Pí. Stárková, která se zabývá po léta tematikou filosofie, estetiky a metafysiky, podala obsáhlý nástin dějin evropské filosofie, od starověkého Řecka, přes školu Alexandrijskou, středověké filosofy církve, až k velkým postavám novověkých myslitelů. Po přednášce se rozvinula živá debata, ve které byla hlavně diskutována úloha filosofie v moderním světě a vztah filosofie k vědě.

Washingtonská skupina SVU za nového vedení na čele s profesorem Antonínem Švehlom vykonala v druhé polovici uplynulého roku pekný kus práce. V októbri usporiadala prednášku architekta **Karla Yasku** o tom, ako Americká vláda za hospodárskej depresie podporovala umenie a zaslúžila sa tak o vznik celej plejády veľkých maliarov svetového mena. V novembri skupina vzdala česť pamiatke veľkého českého historika, ktorý nedávno zomrel, prednáškou jeho žiaka, profesora dr. Jozefa Andrlého: "Otakar Odložilík, český historik a exulant". V decembri **Jan a Libuša Kocourkových** v spolupráci s ďalšími pripravili vianočný program v angličtine, češtine a slovenčine. Po programe bola spoločenská zábava. Do roku 1974 vstúpila skupina februárovou prednáškou doktorky **Zdenky Münzerovej** z Metropolitan Museum in New Yorku o nových archeologických nálezoch z obdobia Veľkomoravskej ríše. Miestna skupina SVU podporovala a spolupracovala aj na iných podniatkoch. Prispela k pietnej spomienke 5. výročia obete Jána Palacha, ktorú pripravil **Jaromír Zástěra**. Podporila tiež myšlienku príležitostných bohoslužieb bez rozdielu vyznania v jazyku českom a slovenskom pod vedením pastora **Milana de Lanyho**. Washingtonská skupina stratila v posledných mesiacoch dvoch svojich vzácných členov: dr. Bohuša Vozárika, redaktora Hlasu Ameri-

ky a bývalého člena výboru miestnej skupiny. Najnovšie nás opustil advokát a veľký ľudomil, Ing. Jan A. Obst. Je to ťažko nahraditeľná strata. Nedávno si na nás spomenula a finančne podporila náš sociálny fond pani Irena Nohelová, ktorá žije teraz v Madison, Wis. **K.B.**

Skupina SVU v Clevelande usporiadala v mesiaci februári dva podniky. 1. februára pripravila pre členov a hosťov "Večer českej a slovenskej exilovej poézie", ktorý bol hodnotný obsahom i formou. O úspech večera sa zaslúžil predovšetkým **Přemek Kocián**. Z množstva básnikov prišli k slovu najmä Pavol Javor, Jaro Měšťan, Přemek Kocián, Olga Valeská, Alexander Mikula, Josef Mach, Mikuláš Šprinc, Imrich Kružliak. Recitovania sa aktívne zúčastnil aj predseda skupiny Dr. M. Poseděl s manželkou. Zhudobnenú báseň A. Mikulu "Mamince" zaspieval sám autor.

Na 19. februára pozvala si clevelandská skupina SVU exilovú klaviristku Janu Kašparovou, ktorá sa narodila v Rokycanoch a študovala hlavne v Prahe a vo Viedni. Nateraz sa pripravuje na "master's degree" na katolíckej univerzite v Baltimore. O jej schopnostiach vedia už dobre krajaní vo východných končinách Ameriky. V Clevelande zahrála vynikajúcim spôsobom skladby Bacha, Beethovena, Chopina, Schumanna a B. Smetanu. Clevelandská skupina SVU má taktiež podstatnú zásluhu o "Tretí reprezentačný ples Čechov a Slovákov", ktorý sa konal 16. februára v hoteli Sheraton, pod záštitou starostu mesta R. Perka. Iniciátorom a hlavným organizátorom clevelandských reprezentačných plesov je vedecky agilný člen SVU Ing. S. J. Maršík.

Séria prednášiek o československej literatúre sa koná od února každý mesiac na Harvardské univerzite v oddelení pro slovenskou filológiu a literatúru. V únoru promluvil exilový spisovateľ Jan Beneš na téma "Česká literatúra v

šedesátých letech". Další přednášky jsou: 14. března - Erazim Kohák o T.G.M.; 13. dubna - Milada Součková o česko-ruských literárních vztazích; téma přednášky plánované na 1. května bude ještě oznámeno.

Jiří Gibian, člen SVU a profesor ruské literatury na Cornell University, dostal stipendium National Endowment for the Humanities pro studium ruské prózy nedávné doby ve srovnání se současnou českou literární tvorbou. Dne 25. února přednášel v Ithace o Solženicynově poslední knize, "Souostroví Gulag". Gibianovy práce z oboru ruské literatury vyjdou také letos knižně.

Czech and Slovak Educational Heritage in the USA (Malaysian Journal of Education, IX, 2, 1972) a Yugoslavia's History of Education before 1918 (Pedagogica Historica, XIII, 1973) se jmenují poslední studie **Josefa S. Roučka**. Členové SVU mohou získat jejich separáty zdarma, dopiší-li o ně autorovi, jehož adresa zní: 395 Lakeside Drive, Bridgeport, Conn. 06606.

ROZLOUČENÍ S JANEM ČEPEM

Pohřeb Jana Čepa se konal z katedrály Nôtre Dame de Paris, 30. ledna. Před katafalkem, umístěným ve středu hlavní lodi, byla sloužena slavnostní mše za doprovodu varhan a pěveckého sboru. Mši celebroidal náměstek pařížského arcibiskupa spolu s Mgr. Škarvadou, který přijel z Říma a Mgr. Heidlerem z Mnichova. V panegyrice coadjutor meditoval nad údělem básníka v exilu a Mgr. Škarvada přečetl česky několik statí z Čepova díla. Mši bylo přítomno mnoho přátel básníka z francouzských kruhů literárních, uměleckých a ze Sorbonny. Početná česká obec se šla z Paříže, Francie a několika evropských zemí. Tělesná schránka Jana Čepa byla pohřbena téhož odpoledne za účasti rodiny na hřbitově Porte St. Cloud.

KNIHY A PUBLIKACE ZASLÁNO

Vydavatelství Universum Sokol Publications nás upozornilo na **omyl** v naší zprávě o druhém vydání Peroutkova "Demokratického manifestu". Nikoli nakladatelství Index v Kolíně nad Rýnem, ale nakladatelství Universum Sokol Publications v Perth Amboy připravuje druhé vydání "Manifestu" a vydává také Peroutkovo pětisvazkové dílo "Budování státu". Omyl vznikl tím, že Index nabízí "Demokratický manifest" svým odběratelům, protože jej prodává v komisi ve spolupráci s nakladatelstvím Universum.

Nový anglický překlad Haškova "Švejka" vyšel v únoru v nakladatelství Crowell v New Yorku (752 str., \$10 vázané, \$3.95 paperback). Překlad, který byl literární kritikou přijat příznivě, pořídil Cecil Parrott, britský diplomat, který sloužil po druhé světové válce v Praze nejdříve jako tiskový atašé a později jako velvyslanec. Anglický překlad Švejka existoval z předválečné doby, ale byla to verze značně zkrácená. Tehdejší překladatel vypustil přes jednu třetinu původního textu, pasáže, které považoval buď za málo srozumitelné anglickému čtenáři nebo ty, které obsahovaly vulgarismy a jiné hrubosti podle jeho názoru urážlivé pro jemnocit Anglosasů. Kritika vyzdvihuje, že Parrott nejen pořídil první anglický překlad celého Haškova díla, ale také jadrným a vtipným způsobem přeložil to, co bylo dříve považováno za "vulgární".

Nákladem McKay Company v New Yorku vyšlo už páté vydání cestovního průvodce po Československu, **Fodor's Czechoslovakia**. Kniha obsahuje kromě obvyklých turistických informací také zasvěcený a vtipný úvod amerického publicisty Josefa Wechsberga, ostravského rodáka.

Encyklopedie Slovenska pripravujú ve Slovenské akademii věd za vrchní redakce Karla Šišky. Vedoucími jednotlivých lexikálních oblastí jsou Otto Dub (Příroda), Miloš Gosiorovský (Lid), Milan Kodaj (Hospodářství) a Vladimír Mináč (Kultura). Encyklopedie bude mít na 20.000 hesel a obsáhne i údaje o Slovácích v zahraničí, Vůdčí myšlenkou díla má být "princíp proletářského internacionallismu" a marxistické podání všech informací. Vyjde v šesti svazcích, poslední roku 1978.

Anglický překlad knihy Jaroslava Mihule **Bohuslav Martinů** vyšel v pražském Orbisu (61 str., 6 Kčs). Současně vydal Orbis také francouzské a německé znění.

Ena Destinová je předmětem stejnojmenné knihy Václava Holzknechta. Je to trojjazyčné vydání, se souběžným textem českým, německým a anglickým. Překlad do angličtiny pořídili Karel a Věra Hudcovi (nakl. Panton, Praha, 307 str., 204 fotografií).

Tibort Uškert: Son of the Twentieth Century, San Francisco, 1973. Autor, slovenský právník a bývalý tajemník povereníka Ing. Jozefa Styka v roku 1947-48, jeden z vedúcich akademikov slovenskej Demokratickej strany, vydal vlastným nákladom publikáciu pod hore uvedeným názvom o 131 stranách. Snaží sa v nej popísať politické ovzdušie na Slovensku, čiastočne aj v celej republike po druhej svetovej vojne až do komunistického puču a potom svoj osud exulanta v západnom Nemecku, v Paríži a v Kalifornii, kde nakoniec zase zakotvil. Knižka je písaná pútavým štýlom a je hodne kritická k domácim pomeroch v republike. Jej nedostatkom je, že generalizuje, nejde v kritike politických pomerov do konkrétne dost' hĺbky a pri popise exulantskej púte je zat'ážená príliš mnohými nevýznam-

ZPRÁVY SVU

nými osobnými spomienkami a zážitkami. No, napriek tomu, je dobre siahnúť po nej a oživiť si spomienky netie tragické a krušne časy. Knižku, ktorá stojí 3.00 doláre, možno objednať, alebo priamo u autora, alebo v Czechoslovak Store, 1363 First Avenue, New York, N. Y. 10021. Tel. (212) 249-7414. V exile bol autor redaktorom periodických prejavov pod titulom "Nový človek" (1949-51). V Paríži pracoval v rozhlase (v rokoch 1952-58) a po príchode do Spojených štátov sa usadil v San Franciscu, kde prevádza právnicku praks a pôsobí ako lektor politických vied na International Academy.

Stála konferencia slovenských demokratických exulantov pripravuje **Zborník o Slovenskom národnom povstaní k 30.** výročiu tohoto významného úseku slovenských a československých dejín. Budú to spomienky a historické údaje o priebehu povstania od priamych účastníkov Povstania, žijúcich vo slobodnom svete. Redakciu zborníka má na starosti Dr. Martin Kvetko, 83-45 Broadway, Elmhurst, N. Y. 11373, na ktorého sa možno obrátiť o podrobnejšie informácie.

Dr. Jarka M. Burian, profesor dramatickej fakulty (Department of Theatre) na štátnej univerzite v Albany a autor knihy "The Scenography of Josef Svoboda", uverejnil štúdiu o povojnovom divadle v Československu "Post-War Drama in Czechoslovakia" v októbrom čísle časopisu The Educational Theatre Journal (Ss. 25, č. 3, 1973). V článku (na stránkach 299 až 317) sa profesor Burian zaoberá problémami čs. divadelníctva v predvojnovnej tradícii slobodnej tvorby za Masakykovej éry a v povojnovom vývoji, keď sa divadlo nebolo vstave udržať v poslání umenia slobodnej kultúry. Profesor Burian vykonal niekoľko návštev do Československa, organizoval výstavy čs. umenia na amerických univerzitách a

prednášal o svojich osobných nálezoč a dojmoch z pražskej a bratislavskej divadelnej tvorby. Dr. Jarka Burian je československého pôvodu; narodil sa v Spojených štátoch a túžil po tom osobne sa obeznámiť s dramatickými umelcami v Československu. Bolo tragickou šhodou okolností, že sa dostal do Prahy pár týždňov po auguste 1968, keď Sovietski obsadili Československo. Ako nositeľ štipendia Fulbright Fellowship setrval jeden celý rok v zemi svojich predkov.

V Bratislave, nákladom Slovenskej akadémie vied vyšiel druhý diel slovenskej vlastivedy pod názvom: **"Slovensko-Príroda"**. Prvý diel pod názvom: **"Slovensko-História"**, vyšiel už pred pár rokmi a podáva obširné dejiny Slovenska od najstarších čias až do prítomnosti. **"Slovensko-Príroda"** je tisícstránková publikácia popisujúca slovenské životné prostredie po každej stránke. Je to reprezentatívna publikácia slovenskej vedy, na ktorej pracovalo mnoho odborníkov. Publikáciu redigoval prof. Dr. Michal Lukniš, Dr. Sc.

Nakladateľstvá Lawrence Hill and Company v New Yorku vydalo anglickou knihu **"The Human Face of Socialism: The Political Economy of Change in Czechoslovakia"** ("Lidská tvár socializmu: Politická ekonomie změny v Československu"). Jejím autorem je prof. University státu Washington, George Shaw Wheeler, který jako ekonom analyzuje centralizovaný sovětský hospodářský model v Československu a dospívá k názoru, že socialistická ekonomika může fungovat jen v ovzduší nejširší politické demokracie. Autor byl pracovníkem amerického státního departementu po válce v Západním Německu. Po únorovém převratu požádal v ČSSR o politický azyl a usídlil se i s rodinou v Praze, kde žil až do roku 1971 a pracoval jako ekonom, specializovaný zejména na zemědělství. Stal se mimo jiné dopisujícím členem Čs. akademie věd a byl nadšeným stoupencem Pražského jara. Roku 1971, zkla-

mán Husákovým režimem, se vrátil do Ameriky. Svou knihu píše z hlediska marxistického socialisty.

Slovenský ústav v Clevelandě a Římě vydal desátý a jedenáctý svazek svých "Slovak Studies". V desátém svazku píše Franz M. Schneider obširnou obhajobu Jozefa Tisa ("Josef Tiso, Katholischer Priester und Staatspräsident der Slowakei", německy, 146 str.), která končí slovy "Dr. Tiso byl násilně zavražděn - nebylo však možno vyhubit myšlenku slovenské samostatnosti". Milan S. Ďurica přispěl článkem "Milan R. Štefánik and His Tragic Death in the Light of Italian Military Documents"; ačkoli autor zjišťuje, že tři doklady nalezené v historickém úřadě armádního generálního štábu v Římě neobsahují žádná "odhalení" a "nedávají jasnou a definitivní odpověď" na pochyby, otázky a podezření ohledně Štefánikovy tragické smrti, nedal si ujít příležitost, aby se znovu rozepsal o teorii politické vraždy se strany pražské vlády, ačkoli uznává, že "se proti této vládě žádný důkazní materiál nenašel". Tvrdí jen, že "nemůžeme zapřít existenci některých velmi vážných indicií, o nichž se zdá, že podporují tuto teorii". Svazek doplňují dva kratší články Stephen Náhalka, "Holy Scriptures and the Slovaks", a Michael Lacko, "Great-Moravian and Cyrillo-Methodian Era Researched - Synthesis of Studies 1959-1970". Jedenáctý svazek je věnován hlavně doktorské tézi S. Evangely Lubkové (Sisters of SS. Cyril and Methodius, Danville, Pa.) "An Inquiry into United States - Czechoslovak Relations between 1918 and 1948, with Special Reference to the Munich Crisis and the Slovak Question" (158 str.); dále je uveřejněn článek Michaela Lacka, "The Re-establishment of the Greek-Catholic Church in Czechoslovakia" (str. 159-189 a 16 str. ilustrací).

Za jeden dolar jsme si koupili od naklad. "68 Publishers", Box 695, Postal Station A, Toronto, gramofonovou desku, na níž Jiří Voskovec recituje poslední zpěv básně Stanislava Mareše "Báje z nového světa" a Josef Škvorecký čte úryvek ze svého románu "Prima sezóna". Vřele doporučujeme. V témže nakladatelství, jak jsme už oznámili, vyjde v květnu k prvnímu výročí úmrtí Egona Hostovského sborník vzpomínek, studií a dokumentů z pera předních českých a slovenských spisovatelů, literárních vědců, filmařů atd. Většina příspěvků je česká a slovenská, ale jsou zde i články v angličtině, francouzštině, němčině a italštině. Sborník redigoval prof. Rudolf Šturm.

Ceny spisovatelům. Zváz slovenských spisovatel'ov udělil ceny za rok 1973 Milanu Lajčiakovi a Kristě Bendové za básnickou tvorbu, Ivanu Habajovi a Jánu Solovičovi za divadelní hry, Vincentu Šabíkovi za literární kritiku a Terézii Davidové za maďarskou literaturu.

Ceny Svazu českých spisovatelů dostali Josef Rybák, Bohumil Nohejl a Miroslav Rafaj za tvorbu prozaickou, Donát Šajner za básně a Jiří Taufer za studie a eseje. Básník Miroslav Florian byl jmenován laureátem státní ceny Klementa Gottwalda 1973. R. Š.

Valentín Beniak, autor 13 původních básnických sbírek a většinou počtu překladů ze světových básníků, zemřel na Slovensku 6. listopadu 1973 ve věku 79 let. Roku 1936 Beniak dostal Štefánikovu cenu, roku 1941 cenu Matice slovenské a roku 1968 cenu Zvazu slovenských spisovatel'ov. Loni mu udělil Svetový kongres Slovákov národní cenu, kterou však básník, patrně na nátlak úřadů, nepřijal. Beniak byl spolu se Smrekem, Lukáčem a Novomeským snad nejvýznamnějším zjevem ve slovenské poezii od dob Hviezdoslavých. V letech 1945-66 mu nebylo dovoleno publikovat. R.Š.

ZPRÁVY SVU

56 knih o historii a kultuře střední a východní Evropy, jež byly už dávno rozebrány, vydalo znovu nakladatelství Arno Press-The New York Times. Jsou mezi nimi např. Edvarda Beneše "My War Memories", Karla Čapka "President Masaryk Tells His Story", Komenského "Labyrint světa" (anglicky), Emila Ludwiga "Masaryk of Czechoslovakia", Josefa S. Roučka "Contemporary Roumania" a R. F. Younga "Comenius in England", abychom jmenovali aspoň ty, jež se týkají autorů našeho původu nebo jsou věnovány naší historii. Hlavním redaktorem této "East European Collection" je člen redakční rady N. Y. Times Harry Schwartz, autor knihy "Prague's 200 Days".

Slepecká tiskárna v Levoči oslavila 25. výročí svého založení. Tisknou tam hmatovým (vypichovaným) písmem Braille časopisy Naše světlo a Nový život a na 150 knižních titulů ročně, včetně zvukových knih. V Levoči je také slepecký ústav a škola, založená roku 1922. V ČSSR je asi 10.000 nevidomých, z toho na Slovensku přes tři tisíce.

V západním Berlíně vyšlo již třetí číslo čtvrtletníku "Europäische Ideen", který vydává Andreas Mytze, německý novinář a publicista. Časopis má sloužit konfrontaci názorů mezi intelektuály západní a východní Evropy. Mezi autory prvních tří čísel je řada jmen z československého posrpnového exilu, jakož i "dissidenti" z Polska a jiných východních zemí. Soudě podle prvních čísel chce autor poskytnout platformu zejména antistalinickým komunistům a příslušníkům nekomunistické levice. Mezi autory třetího čísla jsou Jiří Pelikán, Josef Škvorecký, Luděk Pachman, Eduard Golstücker a Gabriel Laub. Číslo jsou většinou monotematická, v posledním odpovídají přispívatelé na otázku, jak se mezi evropskou levicí za posledních padesát let změnil názory na komunismus sovětského ražení.

STRANA 23

Americký fond pre československých uprchlíkov bol upozornený, že City University of New York má možnosť poskytnúť v rámci tak zvaného otvoreného prijímania ("open admission policy") výhody pre československých študentov - uprchlíkov, ktorí nemohli dokončiť štúdiá v Európe a prísťahovali sa do Spojených štátov. Jedná sa o maturantov alebo takých študentov, ktorí nedokončili vysokoškolské štúdium. Tiež o tých, ktorí nemohli dokončiť strednú školu. Rezidentom mesta New York, ktorí budú prijatí, má City University možnosť poskytnúť nie len oslobodenie od školských poplatkov, ale aj finančnú pomoc. Prípadne im môže pomôcť dostať sa na iné učilišťa, aby mohli dokončiť stredoškolské vzdelanie. Študenti, bývajúci mimo mesta New York, obdržia omedzenejšiu výpomoc. Podrobnejšie informácie poskytnie

Josef Silny, Admission Officer
City University of New York
875 Avenue of the Americas
New York, N. Y. 10001

Provedení amerického zákona o etnických štúdiách. Sekce Ethnic Heritage Studies Branch federálneho školského úradu pri americkom ministerstve zdravotníctví, výchovy a sociálnej péče (U.S. Department of Health, Education and Welfare) vydala prvú informáciu o provedení akcie Ethnic Heritage Studies Program vo fiskálnom roce od 1. júna 1974 do 30. júna 1975. Celkom má byť na tyto štúdie venované 2,4 miliónu dolárov a z toho na jednotlivé projekty ne viac než asi \$50,000. Úmyslom americkej vlády je zrušiť tento program po jednom roce, teda po 1. júne 1975. Presné pokyny k provedení programu a formuláre žiadostí o federálnu subvenciu majú byť vydané okolo 1. júna a lhúta k podaniu žiadostí končí 5. júna 1974. Každý program má zahrnúť študijné materiály pre obecné a stredné školy a university z oborov dejepisu, zeměpisu, spoločnosti, hospodárstva, literatúry, umění, hudby, divadla, jazyka a obecné kultúry etnické

skupiny a príspevků této skupiny k celkové americké kultuře, dále distribuci takových studijních materiálů k použití na obecných a středních školách a universitách v celé USA, a spolupráci s osobami a organizacemi spojenými s dotýcnou etnickou skupinou. Blíže informace poskytnie Ethnic Heritage Bureau of the Institute of International Education, Room 3051, ROB 3, 7th and D Streets, S.W., Washington, D.C.

Český rodák, hudební dirigent **George Schick**, žijící v USA, kde působí jako vedoucí konzervatoře Manhattan School of Music, byl jmenován pro letošní sezonu operním ředitelem Mezinárodní letní akademie v salcurském Mozarteu. Schick dirigoval v lednu a únoru několik představení Mozartovy opery *Così fan tutte* v Seattlu.

C. S. A.

**(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICĚ)**

slavící letošního roku 119 let své činnosti jako nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v U.S.A., nabízí vám jedno z nejlepších a nejspolehlivějších životních pojištění pro jednotlivce i celé rodiny.

Rovněž poskytujeme pojištění nemocenské.

C. S. A.

**2138 South 61st Court, Cicero,
Illinois 60650**

**Telefony 652-6360 242-2224
Area Code 312**